

24.38x32.09	1	20	עמוד	השבוע	מערב	23/07/2019	69337532-8
אילן איגוד ישראלי לילדים נפגעים נכים - 55820							

מטפלים לא רק בילדים

איל"ן מציגה: תוכנית חומש לבוגרים עם מוגבלויות פיזיות

על רקע הזנחת הבוגרים בהגיעם לגיל 21, החליטה העמותה הוותיקה להרים לראשונה את הכפפה וליטול אחריות גם עליהם ■ התוכנית החדשה מציעה פתרונות בתחומי החברה, התעסוקה, הדיור והתרבות ופנאי ■ מנכ"ל איל"ן ל"מעריב": "האדם הנכה נותר לבד בגלל רפיסות המדינה"

יובל בגנו

איל"ן, העמותה הוותיקה בישראל לשיקום ילדים ובוגרים עם מוגבלויות וזוכת פרס ישראל, השיקה אתמול תוכנית חומש אסטרטגית חדשה שניבשו יועצים וצוותי השיבה בארגון, בניצוחו של המנכ"ל יובל בגנו.

בכנס ראשי הסניפים של העמותה אמר אתמול הרמן: "איל"ן נמצאת ברגע היסטורי בחיי הארגון, לפני הטמעת תוכניות שגיבשנו לפי מה שפועל נכון בשטח. נשאף ליישם עוד השנה שלוש תוכניות שישכללו את מימושן של חזון הארגון - לאפשר לאנשים עם מוגבלות פיזית לחיות חיים משמעותיים לאורך כל חייהם".

שלוש התוכניות מתמקדות בתרבות ובפנאי לנכים מעל גיל 21, בפתרונות נגישות לחיים עבור בוגרים עם מוגבלות פיזית בתחומי ההשכלה, התעסוקה והדיור ותוכנית למשפחות של ילדים נכים. גולת הכותרת של תוכנית הארגון, שהחל את דרכו לפני שבעה עשורים בהתמחות בשיקום ילדים, היא הרמת הכפפה בכל הנוגע לשיקום בוגרים עם מוגבלויות בישראל.

"הילדים גדלו, ואנחנו לא עוזבים אותם כאמצע הדרך", אמר הרמן ל"מעריב" בכנס "במחקר מצאנו שההורים חווים שבר גדול לאחר שהילדים מגיעים לגיל 21. צריך להבין, הבדידות בכל הנוגע לאדם עם מוגבלות פיזית בוגר חינוך מיוחד לא מתחילה בגיל 80. היא מתחילה כבר בגיל 21, כשהמסגרות נגמרות - בגלל חוסר בפתרון מערכתית, שיוצר דילמה גדולה בקרב ההורים, ובגלל 'קבוצת השווים' של הצעיר,

פעילות של עמותת איל"ן. "הבדידות של אדם עם מוגבלות פיזית מתחילה כבר בגיל 21, כשהמסגרות נגמרות"

תוצאותיהם של סקרי עומק שערכה עמותת איל"ן

80% מהבוגרים לא מרוצים מהיחס של המדינה לנכים

מסודרת, כך לפי כ-70% מהאבות ו-71% מהאמהות.

רוב המשיבים - 75% מההורים ו-80% מהבוגרים - ציינו כי הם אינם מרוצים מהיחס של מוסדות המדינה לציבור הנכים. רוב ההורים (43%) הרגישו כי פעילות חברתית היא דרך לשילוב אנשים עם מוגבלויות בקהילה, בעוד רוב הבוגרים (33%) ציינו כי עבודה תסייע בשילוב בקהילה.

רבים מההורים (35%) ומהבוגרים (39%) העידו כי יש להשקיע יותר בטיפוח תחומי התרבות הפנאי הנגישים לילד ולבוגר עם נכות פיזית. כרבע מהבוגרים גם ציינו כי יש לפתח יותר את תחום התעסוקה. 14% מקרב ההורים, ואחוז זהה מקרב הבוגרים, העידו כי יש לשפר את תחום הדיור עבור אנשים עם מוגבלות ו-13% מההורים ציינו את חשיבות הסיוע בהשכלה, לעומת 17% מהבוגרים.

יובל בגנו

את התוכנית שלו מבסס איל"ן בין היתר על מחקר וסקרי עומק, שמהם עולה כי מחיר היעדר המענים מצד המדינה למצוקת של בוגרים וילדים עם מוגבלות פיזית הוא קשיים בפרנסת ההורים ופגיעה בחיי החברה של הילדים.

מהסקרים השונים - שנערכו בקרב מדגם מייצג של כ-500 מבוגרי העמותה בגיל 21 ומעלה והוריהם ובקרב הורים לילדים עם מוגבלות פיזית בגילים צעירים יותר - עולה כי 34% מהבוגרים העידו שהמגבלה פוגעת באיכות חייהם. 76% מבין ההורים לילדים עם מגבלה פיזית העידו כי המגבלה פוגעת במידה רבה בחיי החברה של ילדיהם.

אבל לא רק הילדים והבוגרים משלמים את המחיר על המחסור במסגרות פנאי לילדים ובמסגרות תעסוקה ודיור לבוגרים, אלא גם הוריהם. רוב ההורים מציינים כי הטיפול בילד פוגע ביכולת שלהם לעבוד בעבודה

שנעלמת מעט. אנחנו מוסיפים תוכניות כדי להקל על המשפחות הללו בספקטרום רחב מאוד - החל בספורטאים נכים וכלה בנכים המרותקים לביתם".

הרמן מוסיף: "המדינה נתנה לאורך השנים פתרונות נהדרים עד גיל 21, אבל בכל הנוגע לבוגרים, יש רפיסות וחוסר יוזמה. אנחנו רוצים לרתום את הממשלה, אבל יוצאים בינתיים לדרך. אנחנו לא יכולים לחכות, השטח זועק. עשרות אלפי אנשים יושבים בבית עם מוגבלותם ללא מסגרת, ואנחנו רוצים להוביל תוכנית לאומית שתמשיך את הרצף לאנשים עם מוגבלות קשה. ללא התגייסות של המדינה יהיה לנו קשה, אנחנו מנצלים את המשאבים שלנו כפי יכולתנו".

הוא מתאר תפיסה של פתרונות המותאמים לצרכים של בוגרי החינוך המיוחד. לפיכך יש אפשרות למסגרת תעסוקתית כבוקר או להשתלבות בדיור לסוגיו בקהילה. "התפקיד של המדינה הוא לדאוג לאנשים האלה, וארגוני החברה האזרחית נכנסים לוואקום בגלל סרטי עדיפויות לקויים ותקציבים חלקיים. הסיבה היחידה שאנשים עם מוגבלות יושבים בבית, בהם אנשים צעירים, מוכשרים ויצרנים, היא כי אין תפיסה מערכתית כוללת. איל"ן עושה זאת משנות ה-50, ועדיין המכרזים שמשרד הרווחה מוציא אינם תמיד נעשים בעצה אחת עם העמותות. המגזר השלישי הוא הצבא האזרחי של המדינה היום, ולכן אני קורא לממשלה לשולחן עגול כדי להרחיב את התוכנית שלנו".

המנכ"ל הרמן נואם בכנס העמותה, אתמול

צילום: חן גלילי